

de Kunstbode



3 Shehera Grot spreekt met Thomas J. Price over nieuw stadsbeeld



4 The New Current toont 25 jonge veelbelovende kunstenaars



5 Steve McQueen toont nieuw videowerk in Depot Boijmans



6 Verzamelen voor FENIX, het nieuwe museum over migratie



Vier meter hoog,
beeldig brons!
Waar komt
zij te staan?



Tijdens de Rotterdam Art Week gonst de stad. Het IFFR is back in town, de internationale beeldencollectie van de stad wordt verrijkt met een prachtig beeld en ondertussen tekenen de countouren van een nieuw museum zich af op de zuidoever: welkom in Rotterdam!
Wim Pijbes

Sculpture Park nieuw op Art Rotterdam

De kunstbeurs Art Rotterdam (9-12 februari) krijgt dit jaar voor het eerst een speciaal ingericht beeldenpark. Twaalf grote werken komen van kunstenaars die vertegenwoordigd worden door deelnemende galeries. Hiermee verbindt Art Rotterdam de rijke Rotterdamse traditie van kunst in de openbare ruimte. Tom Postma is verantwoordelijk voor de inrichting. Hij vindt het Sculpture Park een verrijking van Art Rotterdam.

Tekst: Sander Grip

“Art Rotterdam is uitgegroeid tot de belangrijkste beurs voor hedendaagse kunst in ons land. Feitelijk is het een verzameling van negentig internationale galeries op een architectonisch bijzondere plek: de Van Nellefabriek, een UNESCO World Heritage. Tussen de stands komt dit jaar iets nieuw. Een beetje lucht tussen de vaak volle beurs-stands. Sculpture Park is een verkoop-expositie van grootschalige kunstwerken. De deelnemende galeries stelden object- en voor waaruit een selectie is gemaakt. Beelden voor binnen en voor buiten. Hiermee ontstaat een andere beleving op de beurs. Art Rotterdam is als een stad met winkels, restaurants en pleinen. Voor zo’n stad moet je aan *city planning* doen. Elke gerenommeerde stad heeft ook een stadspark en dat heeft Art Rotterdam nu dus ook. En dit park vormt het rustpunt in de drukte van die tijdelijke kunststad.”

Contrast

“Ik was een van de curatoren voor dit park. Niet inhoudelijk; het is niet mijn taak te bepalen of het al dan niet goede kunst is. Als inhoudelijk is bepaald welke beelden er komen, zorgen wij ervoor dat deze beelden tot hun recht komen op de plek waar we ze neerzetten. Hoe is de onderlinge verhouding? Komen ze goed tot hun recht? Is het een mooi en prettig landschap om doorheen te lopen? Daar let ik op. De kracht van deze beelden is hun formaat. Het is een contrast met de kleinschaliger kunstwerken die de galeries tentoonstellen. Het geeft een mooie tegenstelling, een mooi ritme dat je ineens die grote beelden tegenkomt. Zo geeft het park dynamiek aan Art Rotterdam.”

Informele relatie

“Het ontwerp voor Sculpture Park hebben wij pas definitief gemaakt na de selectie van de werken. Zo werk ik graag, want dan kunnen we ervoor zorgen dat de beelden een landschappelijk geheel vormen, een geheel dat een relatie aangaat met de directe omgeving. Voor mij gaat het bijvoorbeeld over de zichtlijnen vanuit de expositie-gangen, hoe je naar het park toe loopt. Het park zelf is een open ruimte waar je op je gemak kunt zitten, uitrusten. Er is een informele relatie tussen de kunstwerken en het publiek. Anders dan in de galeries, ga je in een stadspark ook weleens op een sokkel van een beeld zitten, dus dat kan hier ook.”

Kracht en durf

“De beelden in het park zijn een toevoeging op het aanbod van kunst op Art Rotterdam. Het geeft een ander inzicht, een bredere blik op kunst. En ook deze beelden zijn te koop, het is bedoeld als een verruiming van het aanbod. Vergis je niet, er is zeker belangstelling voor. Collecteurs bouwen soms zelfs hun huis rond de objecten die ze kopen. Ik situeer ook monumentale sculpturen op andere internationale gerenommeerde beurzen zoals Art Basel. Ik denk dat het een goede keuze is dit eveneens in Rotterdam te doen. Je stelt je breed op als beurs en geeft een extra verdieping aan je aanbod. Dat getuigt van kracht en durf.”

Tijdens de eerste editie van Sculpture Park is werk te zien van: Atelier van Lieshout (Ron Mandos), Caroline Coolen (NL=US), Delphine Courtillot (Dudokdegroot) Niels van Bunningen (Singular-Art), Leendert van Accoleyen (Pizza Gallery), Esther Kokmeijer (Gallery Vriend van Bavink), Norman Dilworth (Bacqueville), Krijn-de-Koning (Slewe), Hadrien Gerenton (m.simons), Indrikis Gelzis (Tatjana Pieters), Lara Almarcegui (Ellen de Bruijne) en Jan Eric Visser (Bradwolfoff&Partners).



Tom Postma
Al sinds 1998 bouwt Tom Postma aan een internationale reputatie met ontwerpen voor o.a. Rijksmuseum, Prada Foundation, Kunsthall Rotterdam, Scheepvaartmuseum en grote kunstbeurzen als TEFAF, Art Basel en PAN Amsterdam.

Sculpture Park
Art Rotterdam / Van Nellefabriek
9 t/m 12 februari
artrotterdam.com



Leendert van Accoleyen, Voor dragend en niet dragend metselwerk, 2022, Pizza Gallery



Atelier van Lieshout, Destiny, 2021, Galerie Ron Mandos



Esther Kokmeijer, Sedimentary Rock, 2021, Gallery Vriend van Bavink

Nieuw beeld in de stad

Kunsthallcurator Shehera Grot in gesprek met kunstenaar Thomas J. Price



Thomas J. Price naast Moments Contained, Art Basel 2022

Deze zomer wordt een bijna vier meter hoog bronzen beeld van een jonge vrouw in Rotterdam geplaatst. Het beeld *Moments Contained* is gemaakt door kunstenaar Thomas J. Price. Kunsthall-curator Shehera Grot herinnert zich haar eerste ‘ontmoeting’ met dit beeld goed. Ze spreekt Price over zijn werk en de beoogde impact daarvan.

Tekst: Priscilla de Putter

Shehera Grot zag het beeld *Moments Contained* voor het eerst op Art Basel 2022. Het maakte een diepe indruk op haar, vertelt ze. “Ik keek er lang naar: een monumentaal werk van een zwart meisje in trainingspak en op Nikes. We hadden hetzelfde kapsel: haar in een knot en golvende babyhaartjes. Verschillende fotografen wilden mij met het werk fotograferen. ‘Ik ben een zwarte vrouw op een vrij witte kunstbeurs,’ drong toen tot me door, terwijl ik tegelijkertijd werd geraakt door het beeld.” Hoe zou de impact van het werk zijn in de openbare ruimte? Grot en Price gaan erover in gesprek.

In jouw werk stel je de politiek van ruimte, privileges en racisme ter discussie. Kun je dit toelichten?

Dit werk gaat over de ervaring om weggezet te worden als ‘de ander’, van de gemarginaliseerde positie ondanks de kracht van het individu. De emoties, zowel positief als negatief, die deze ervaring oproept zijn gevat in dit ene moment van bijna vier meter materiële kracht in brons. Daar doelt de titel *Moments Contained* (vertaald: momenten bevatten) op. De getoonde fictieve, jonge zwarte vrouw kan je omschrijven als stoïcijn, maar voor mij belichaamt ze weerbaarheid, zelfverzekerdheid én kwetsbaarheid. Ze staat rechtop, haar handen nonchalant in de zakken. Dat die nonchalance schijn

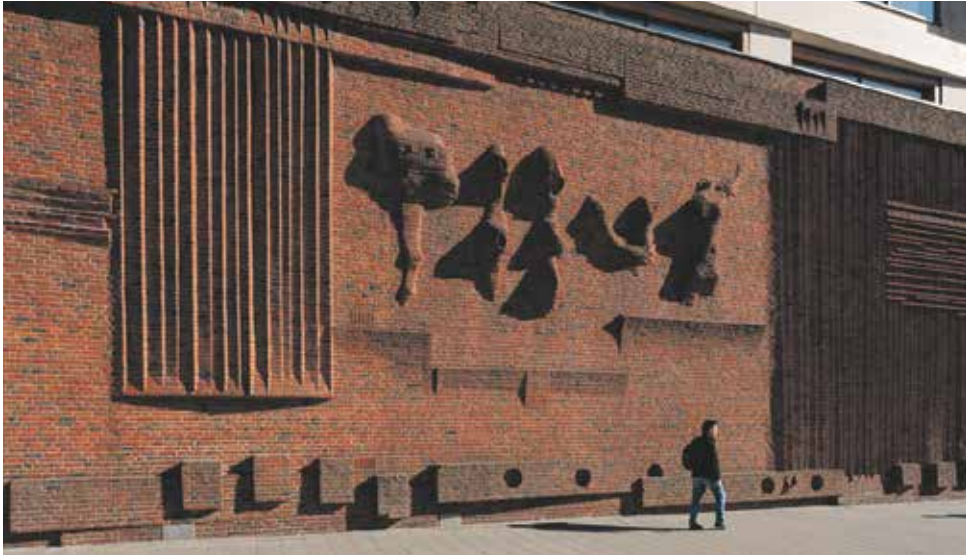
is, zie je aan de afdruk van haar knokkels in haar broekzakken. Ze probeert zich te beheersen, onderdrukt misschien frustratie. Haar volle vermogen wordt ingeperkt door de blikken om haar heen. Ik maak graag werken die gaan over hoe men zichzelf ervaart en of dat wel of niet aansluit bij de blik van anderen. *Moments Contained* duidt op een moment, een kans op begrip, verbinding en empathie. Het staat voor de belichaming van emoties en de herkenning daarvan, zelfs als de ander niet op jou lijkt.

Ik ben blij dat *Moments Contained* een plek krijgt in Rotterdam, mijn thuisstad. Hoe hoop je dat mensen erop reageren?

Ik hoop dat het een markering wordt voor die plek, dat het beeld bij de gemeenschap en het gebied gaat horen. Dat maakte ik in 2021 mee in Harlem, New York: de gemeenschap voelde eigenaarschap voor mijn beeld *The Distance Within* en maakte er een verhaal bij. Zij konden veel beter uitleggen dan ik wat de betekenis van het werk was daar op die plek, in termen van hoe mensen zich vertegenwoordigd voelden. Mijn werk verbindt omdat het een gedeeld gevoel vertegenwoordigt. Dat gebeurde vorig jaar ook met de onthulling van de Windrush-sculptuur *Warm Shores* in Londen, waarbij mensen huilden van blijdschap. Het is een intens moment waarop je beseft wat je hebt gemist. Mijn hoop voor het werk in Rotterdam is dat



Moments Contained op Art Basel 2022



Henry Moore, Wall Relief No. 1, 1955. Foto: Jannes Linders

mensen plotseling beseffen wat ze missen, in termen van representatie en inclusie. Maar mensen moeten hun eigen betekenis eraan gaan geven, ik wil niets dicteren.

Het werk wordt buiten de museummuren geplaatst en er wordt momenteel gezocht naar een prominente plek in de stad. Het zal onderdeel worden van de internationale beeldencollectie met onder andere het beroemde *Wall Relief* van Henry Moore. Wat vind jij belangrijk voor de locatie van *Moments Contained*?

Een centrale plek heeft absoluut mijn voorkeur. Ik hoop dat het een positief effect heeft op mensen die zichzelf in het werk herkennen. Dit grote beeld dwingt mensen om ernaar te kijken, erover na te denken, erover te praten of het te negeren, dat kan ook een reactie zijn. De plek zelf krijgt daardoor een andere betekenis en relevantie. Ik hoop dat mensen zich veiliger gaan voelen door dit beeld, dat bijna als een soort schildwacht fungeert. Een schildwacht die negatieve aandacht kan wegnemen en zorgt voor meer verbinding en geruststelling.

Vaak staan beelden in de openbare ruimte op een sokkel. Jij plaatst mensen op een voetstuk, zonder daarvoor een sokkel nodig te hebben. Wat is de reden daarvoor?

Mijn beelden reageren op traditionele, historische standbeelden. Die beelden bevestigen vaak de machtsstructuren die vandaag de dag nog in onze samenleving bestaan. Deze monumenten staan op sokkels om ons eraan te herinneren dat het verheven individuen zijn, met verheven idealen. Ik weiger om mijn werken op

sokkels te plaatsen omdat ik juist wil dat ze aarden. Ik wil met mijn werk aanzetten tot gesprekken over gedeelde waarden, eigenschappen, emoties, persoonlijkheden. Mijn streven is om de ruimte juist te delen met deze beelden. Om zo tot gedeelde grond te komen, letterlijk en figuurlijk.

Thomas J. Price
De Britse kunstenaar Thomas J. Price (1981) staat bekend om zijn grote bronzen beelden van hedendaagse figuren. Thema's als macht, representatie, interpretatie en perceptie in de maatschappij en kunstwereld spelen een belangrijke rol in zijn werk. Hij studeerde aan The Royal College of Art in Londen. Het beeld *Moments Contained* is door Stichting Droom en Daad in 2022 verworven op Art Basel en zkrrijgt in 2023 een plek in Rotterdam.



Shehera Grot
Shehera Grot (1985) is als curator bij Kunsthall Rotterdam onder andere verantwoordelijk voor de fotografie-tentoonstellingen en betrokken bij sociaal geëngageerde projecten. Ze werkt daarnaast als autonoom fotograaf.

Kunstenaars uit de Afrikaanse diaspora

De met vijf sterren bejubelde tentoonstelling was eerder in de Hayward Gallery in Londen te zien. Marianne Splint – nu één jaar directeur van de Kunsthal – vertelt over het belang van de tentoonstelling 'In the Black Fantastic' en deelt haar favoriete werken.

Tekst: Priscilla de Putter

'In the Black Fantastic' toont wat er nu speelt in de maatschappij. De thema's reiken verder dan de beeldende kunst, en dat maakt het een belangrijke tentoonstelling, zegt Marianne Splint. "De kunstenaars verkennen door middel van hun fantasie nieuwe werkelijkheden. Dat vind ik het sterkst aan deze tentoonstelling: het is niet zozeer politiek of letterlijk, in alles voel je de urgentie ervan terug. Dit zijn mijn favorieten:



Marianne Splint bij een Soundsuit van Nick Cave. Foto: Jan van der Ploeg

Soundsuits, Nick Cave

"Cave is één van de topkunstenaars van onze tijd. Al in 1991 maakt hij zijn eerste Soundsuit naar aanleiding van het politiegeweld tegen Rodney King in Amerika. Inmiddels is hij 500 Soundsuits verder, een treurig gegeven. Zijn werk is weelderig, prikkelend en fantasierijk. Hoewel de Soundsuits vrolijk ogen, functioneren ze als harnassen die beschermen tegen de blik van buiten.

Watery Ecstatic, Ellen Gallagher

"Gallagher maakt aquarellen en schilderijen van een onderwaterwereld gebaseerd op de mythe van Drexia. De kinderen van tot slaaf gemaakte zwangere vrouwen die tijdens de overtocht als ballast overboord zijn gegooid, leven in Gallaghers werk voort in een Black Atlantis, een eigen onderwaterwereld. Die mythe, dat ze onder water verder leefden, is een voorbeeld van het herdefiniëren van het verleden, van de trans-Atlantische slavenhandel. Ze herschrijft niets, maar geeft het een andere duiding. Er schuilt veel trots in haar vrouwenportretten. Haar werk wijst het slachtofferschap volledig af maar raakt ook de pijn die aan de basis van de mythe ligt."

Ambassadors, Hew Locke

"Traditioneel gezien kregen mannen van aanzien vaak een ruitersbeeld, middenin de stad. Locke toont met zijn ruitersbeelden de ambassadeurs uit de zwarte gemeenschap. De manier waarop hij dat doet is indrukwekkend. Ik loop er vaak langs en raak niet uitgekeken, ik ontdek steeds weer iets nieuws. De ambassadeurs dragen



Ambassadors, Hew Locke. Foto: Fred Ernst



Prince McVeigh and the Turner Blasphemies (still), Kara Walker

hun verleden krachtig met zich mee, maar ondertussen ontdek je binnen alle details ook de gruwelijke sporen van het slavernijverleden. Locke toont met deze 'ambtsgewaden' letterlijk wat deze ruiters allemaal met zich meedragen."

Prince McVeigh and the Turner Blasphemies, Kara Walker

"Kara Walker creëert in haar film een dystopisch beeld. Haar animatiefilm met papieren cut-outs dient als kritiek op de gruwelijke daden van rechts-extremisten in Amerika. De manier waarop zij stereotypen uitvergroot, dat komt zó binnen. Het is gruwelijk wat ze toont en *in your face*, maar ook heel gelaagd. Het is zo'n krachtig werk dat het je niet onberoerd laat."



Ellen Gallagher, Ecstatic Draught of Fishes, 2021 Courtesy the artist and Hauser & Wirth. Foto: Tony Nathan.

Op zaterdag 11 februari komt Ellen Gallagher naar de Kunsthal om in gesprek te gaan met curator en schrijver Ekow Eshun over haar werk en de tentoonstelling.

In the Black Fantastic
t/m maandag 10 april 2023
kunsthal.nl

Steve McQueens Sunshine State voor het eerst in Nederland

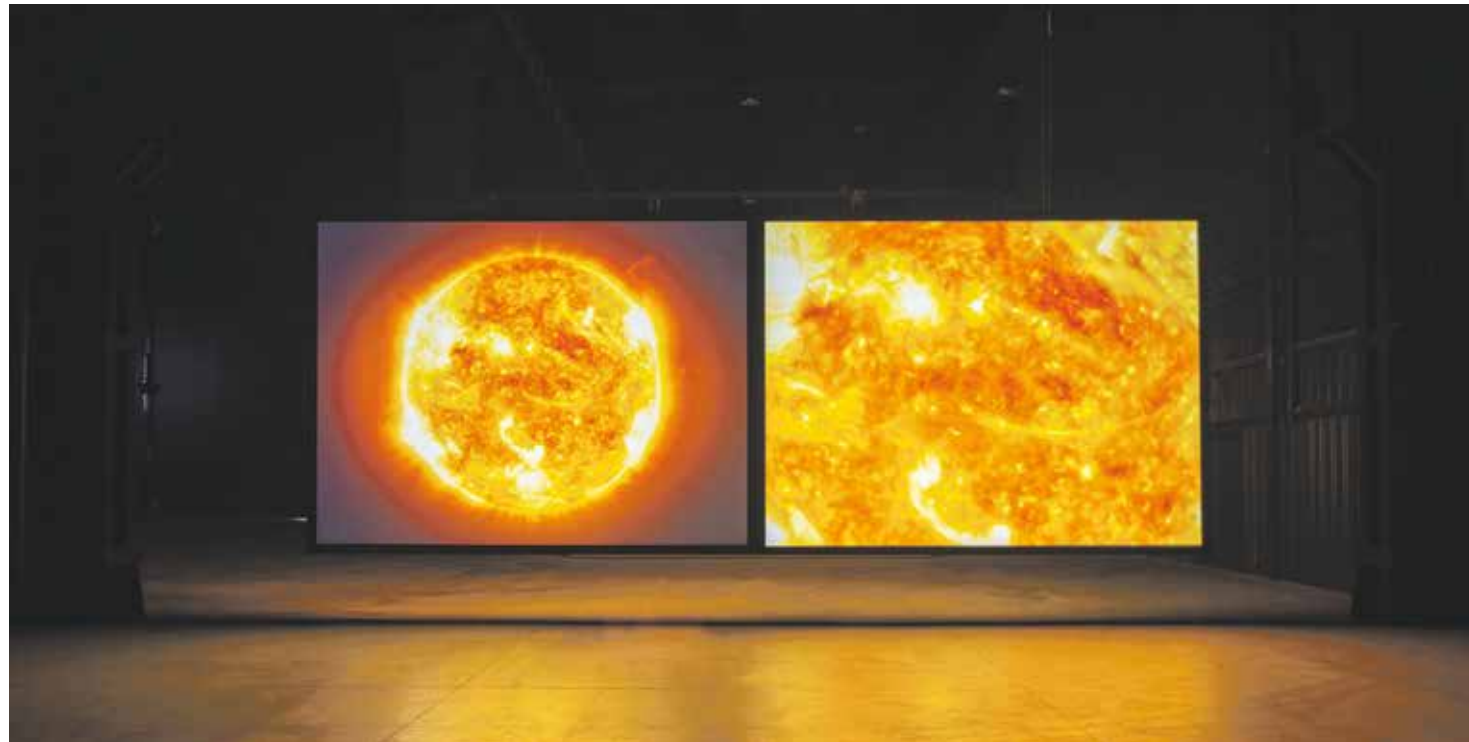


Steve McQueen. Foto: Sam Jones

Sunshine State is het nieuwste werk van de Oscarwinende filmmaker en Turner Prize-winnende kunstenaar Steve McQueen. Tot 12 februari 2023 is de multichannel installatie voor het eerst in Nederland te zien. IFFR-festivaldirecteur Vanja Kaludjeric vertelt over de totstandkoming en langverwachte expositie van het werk.

Tekst: Priscilla de Putter

Een brandende zon ontrafelt zich. Pal ernaast verschijnen beelden uit het muzikale drama *The Jazz Singer* (1927): de eerste 'talkie' uit de filmgeschiedenis met gesynchroniseerde dialoog. Dit is in de basis het multichannel video-project en het eerste kunstwerk dat McQueen maakte na zijn grote opdracht *Year 3 in Tate Britain* (2019) en een retrospectief in Tate Modern (2020). Hij reageert met *Sunshine State* op de vraag van IFFR om een werk te maken dat de 50e verjaardag van IFFR viert, vertelt festivaldirecteur Vanja Kaludjeric. "We hadden McQueen al een tijdje op onze radar en wilden graag met hem samenwerken. Hij is een compromisloze kunstenaar en filmmaker die onze visie deelt over alles wat cinema kan zijn. 'Wat is er een betere aanleiding dan IFFR's vijftigste verjaardag in 2021?!' dachten Edwin Carels en ik aan het begin van 2020, toen we de



Sunshine State, Steve McQueen. Foto: Agostino Osio

opdracht gaven." Op dat moment wisten ze nog niets van de pandemie die op het punt van uitbreken stond en twee jaar lang voor een uitgestelde presentatie zou zorgen.

Twee edities van IFFR vonden online plaats vanwege COVID-19, zonder de presentatie van *Sunshine State*. Het werk was daardoor als eerste te zien in Italië. Kaludjeric: "Al vanaf de ideefase was bekend dat het kunstwerk onderdeel zou zijn van een grote overzichtstentoonstelling van McQueen's werk bij Pirelli HangarBicocca in Milaan. We wilden McQueen daarbij natuurlijk niet belemmeren en zijn blij dat *Sunshine State* in Milaan zo goed ontvangen is. Het is daarnaast geweldig om te zien dat deze extra tijd zorgde voor een doorontwikkeling van het werk, naar wat het vandaag is." Eigenlijk was het werk bedoeld voor een publieke buitenruimte, maar volgens

Kaludjeric is het zo mogelijk nog betekenisvoller en monumentaler in het Depot Boijmans Van Beuningen. *Sunshine State* is bovendien de eerste tentoonstelling die in de grootste ruimte van het Depot te zien is sinds de opening van het gebouw, eind 2021. "Het spectaculaire gebouw is een passende locatie voor dit monumentale werk, dat het publiek uitnodigt voor een moment van reflectie. Het is een kunstwerk dat iedereen die het ziet zeker zal raken."

Naast *Sunshine State* biedt IFFR met het programma Art Directions een breed spectrum van alles wat cinema kan zijn. Kaludjeric: "We presenteren daarbij live optredens, installaties en virtual reality werken op locaties als Rotterdam Centraal, Glashaven, het Depot Boijmans Van Beuningen en WORM. We zijn niet te missen in onze thuishaven!"



Sunshine State
26 januari t/m 12 februari
Depot Boijmans Van Beuningen
boijmans.nl/depot

The New Current geeft ruimte aan ambitie en experiment

Nieuwe technieken en presentatievormen zoals installaties, performance, audiovisuele kunst en cross-overs zie je tijdens de Rotterdam Art Week in Brutus. 25 recent afgestudeerde en veelbelovende beeldend kunstenaars presenteren hun werk tijdens de expositie van platform The New Current. Drie jonge kunstenaars vertellen over hun werk en de vraag: wat heb je nodig om te maken en te ontwikkelen?

Tekst: Fay van der Wall

The New Current
7 t/m 12 februari
Brutus, Keileweg 10
thenewcurrent.org



Mitzi Schreuder (22)

"In juni 2022 ben ik afgestudeerd aan het St. Joost in de richting Art en Research. Morbide nieuwsgierigheid is een belangrijk onderwerp voor me. Het is fascinerend dat mensen nare dingen ook interessant vinden. Ik werk erg op mijn intuïtie en een maakproces en de materialen waar ik mee werk inspireren me. Het materiaal waar ik graag mee werk zijn siliconen, daarmee heb ik een soort vleeshomp van 4,5 meter groot gemaakt. Je kunt niet helemaal thuisbrengen wat het is en bewegende elementen maken het nog meer vervreemdend. Mensen vinden het werk vaak vies en eng, maar willen ook dichterbij komen. Dat is de reactie die ik wil uitlokken. Het belangrijkste wat ik nodig heb om te werken is ruimte. Fysieke ruimte geeft mijn hoofd ruimte. Ik werk in een chaos, vaak op meerdere tafels tegelijk aan meerdere dingen. Zo kan mijn creativiteit onverwachte kanten op gaan en dat heb ik het liefst."



Catherine van Bijnen (25)

"In mijn denkwijze ben ik een kunstenaar, maar in mijn uitwerking een designer. Ik wil dat het resultaat een functie heeft. Afgelopen zomer ben ik afgestudeerd in de richting Transformation Design aan de Willem de Kooning Academie. Daar heb ik me bezig gehouden met de samenwerking van de mens met de intelligentie van de natuur. Het werk dat ik in Brutus ga laten zien is de installatie *Fluid Frequency*. Ik heb een compleet nieuwe techniek ontwikkeld om gips te vormen aan de hand van geluidsfrequenties. Wat ik daar zo interessant aan vindt, is dat het geluid echt de vorm bepaalt, zonder dat ik daar invloed op heb. Zo maak ik iets ontastbaars tastbaar. Als recent afgestudeerde kunstenaar heb ik een organisatie als The New Current echt nodig. Het biedt me een platform om mijn werk op mijn manier te laten zien aan een groot publiek."



Jamal Ageli (25)

"Mijn film en installatie *Call Her The Morning Star* gaat over een hemel vol satellieten, waarin niet-menselijke en menselijke hoofdrolspelers op de vlucht gaan voor technologische overheersing die boven hun hoofden plaatsvindt. Met deze installatie komen voor het eerst alle elementen van mijn artistiek onderzoek samen: cinematografie, digitaal gemaakte beelden, astronomie, poëtische verhalen en artistieke kritiek. Ook combineert de film een nogal Europese setting met Arabische symboliek en geluidsontwerp dat is geïnspireerd door mijn persoonlijke achtergrond. Films maken kan een behoorlijk dure, technische en logistieke onderneming zijn. Daarom ben ik blij dat ik een sterk netwerk van supporters heb. In 2022 ben ik afgestudeerd aan de KABK in de richting fotografie. Ik blijf altijd op zoek naar nieuwe ontwikkelingen."

Dubbele werkelijkheid en digitale drugs

Tekst: Fay van der Wall

TEC ART is terug in Rotterdam om het tienjarig jubileum te vieren. Het tegenwoordige festival rondom kunst en technologie heeft een unieke programmering met onder andere een psychedelisch gesammtkunstwerk, een monumentale DJ-booth, een video gemaakt door artificial intelligence, een outdoor rave in de Witte de Withstraat en trippy lichtinstallaties.

Dat klinkt allemaal heel spectaculair, maar het ontbreekt op dit festival niet aan een inhoudelijke basis. TEC ART profileert zich nadrukkelijk als maatschappijkritisch en voor deze editie krijgt die missie invulling met een openingssymposium over het thema drugs. Samensteller en moderator van het symposium Josephine Bosma licht toe wat het verband is met kunst en technologie: "Drugs hebben met name sinds de jaren zestig van de vorige eeuw directe en indirecte invloed op kunst en vormgeving. Zo kun je bijvoorbeeld de lichtshows bij concerten en in discotheken zien als een manier om te 'trippen', oftewel hallucineren zonder drugs te gebruiken."



TEC ART 2022. Foto: Roy te Lintel

De hoek van de Boomgaardsstraat / Witte de Withstraat vormt het decor voor een doorgedraaide Cyberpunk Arena: 500m² aan gratis te ervaren futuristische buitenkunst, de aangrenzende binnenruimtes van cultuurcentrum WORM zijn te bezoeken voor een psychedelische indoor-tentoonstelling met grensverleggende kunstwerken van bekende namen en aanstormende talenten. Het festival op woensdag 8 februari met een langgekoesterde wens van de organisatie: een taboedoorbrekend wetenschappelijk symposium rondom het controversiële thema drugs.

TEC ART Festival 2023
8 t/m 12 februari
WORM, Boomgaardsstraat 73
en Witte de Withstraat
tecart.nl



BRUTUS' RAW Afterparty met Operator

Tijdens Rotterdam Art Week slaan Operator en Brutus wederom de handen ineen voor een RAW Afterparty waar kunst en muziek elkaar omarmen. Speciaal voor deze avond wordt de Kathedraal van Brutus omgetoverd tot een nachtclub, met o.a. Loma Doom. Loma Doom is gedreven door muzikale nieuwsgierigheid. Haar sound komt over als een biotoop met geestverruimende klanken. Donkere ritmes bewegen zich

tussen moody psychedelica, lichte folk of juist zachte elektronica. Daarnaast treden op: Genyten en Jeff Solo & Mowgli.

BRUTUS' RAW Afterparty
10 februari, v.a. 21.00 uur
Tickets: € 12,50 (voorverkoop)
Brutus Garden, Keileweg 18
brutus.nl

Bouwen aan FENIX

Kunst verzamelen voor een nieuw museum

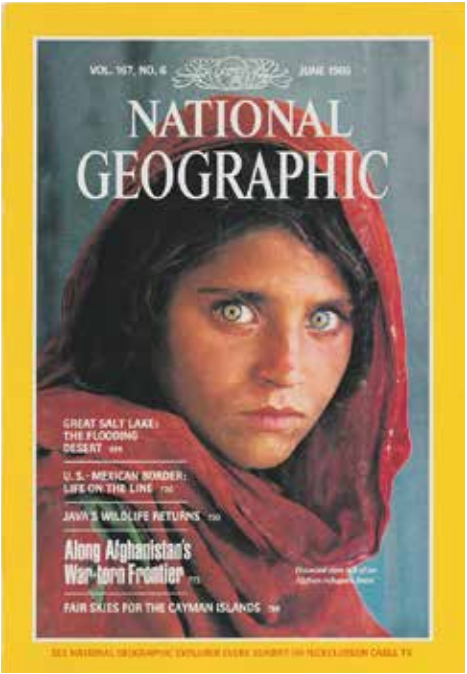
Tekst: Hanneke Mantel

FENIX wordt de nieuwe culturele bestemming in Rotterdam. Het museum werkt aan een collectie internationale hedendaagse kunst, fotografie, historische en persoonlijke objecten die gaat over migratie en alle emoties die daarbij komen kijken. Inmiddels bestaat deze collectie al uit ruim honderdvijftig aanwinsten. FENIX wil laten zien dat migratie tijdloos en universeel is en vertelt verhalen over gisteren, vandaag en morgen.



Steve McCurry

Sharbat Gula, 1985
De meest iconische cover van het tijdschrift National Geographic is die van juni 1985, met het portret van de twaalfjarige Sharbat Gulat. De Amerikaanse fotograaf Steve McCurry fotografeerde haar in 1984 in Pakistan, kort nadat Sharbat uit Afghanistan vluchtte. Het portret werd wereldberoemd. De foto genereerde internationale aandacht voor de oorlog in Afghanistan en voor de situatie waarin Afghaanse vluchtelingen zich bevonden. Sharbat symboliseerde verzet, ontheemding en veerkracht. In plaats van een portret van een persoon werd de foto een symbool,



een tweedimensionale representatie van een vluchteling. Veelzeggend is dat Sharbats identiteit tot kort geleden niet bekend was, ondanks dat haar portret een van de beroemdste foto's ter wereld is – de foto droeg jarenlang de anonieme titel 'Afghan Girl'. Door de originele National Geographic uit juni 1985 aan de collectie toe te voegen, wil FENIX een gesprek beginnen over hoe (nieuws)fotografie bijdraagt aan het maatschappelijke debat rondom vluchtelingen, en hoe *othering*, stereotypering en machtsverhoudingen hierin een rol spelen.



De Tornado

MAD Architects, 2018

De Tornado is een enorme, dubbele 336 treden tellende trap die hoog boven het gebouw eindigt in een spectaculair

uitzichtplatform. De publiek toegankelijke Tornado is het grootste kunstwerk in de collectie. De bezoeker vindt zijn weg naar boven voor een nieuw perspectief op de wereld.



Adrian Paci

Centro di Permanenza Temporanea, 2007

De Albanese kunstenaar Adrian Paci maakt video's en performances. Zijn videokunstwerk *Centro di Permanenza Temporanea* is gefilmd op een vliegveld. Een groep mensen loopt langzaam richting *boarding*-trap. Ze vormen geduldig een rij. Op de achtergrond zien en horen we vliegtuigen opstijgen en landen. Langzaam vult de trap zich met mannen en vrouwen. Ze moeten dicht op elkaar staan om ruimte te maken voor de mensen achteraan in de

rij. De camera brengt de gezichten van de afwachterende passagiers een-voor-een in beeld: ze zien er moe en enigszins onzeker uit. Dan zoomt de camera langzaam uit. Op dat moment zien we dat de trap eenzaam op een leeg terrein staat en niet gekoppeld is aan een vliegtuig. Of er wel een vlucht zal vertrekken, is onduidelijk. De reizigers hebben geen andere optie dan wachten op een vliegtuig dat waarschijnlijk nooit komt.

Alejandro Cartagena

Carpoolers, 2011

In *Carpoolers* documenteert Alejandro mensen die dagelijks tot wel twee uur heen en twee uur terug reizen, op en neer van hun huis buiten de stad naar hun werk in het Mexicaanse Monterrey. Alejandro fotografeert hen altijd vanuit hetzelfde perspectief: van boven, vanaf een brug. In eerste instantie lijken de foto's anonieme portretten. Naar veel informatie moet je gissen. De omgeving valt buiten het kader van de foto's en ook de bestuurders van de auto's zijn niet te zien, op een enkele ellenboog na. Zelfs het weer, de tijd en het seizoen blijven anoniem. De *carpoolers* staan om vier of vijf uur op om op tijd op hun werk te zijn. Ze overbruggen hun lange reistijd door een dutje te doen, een praatje te maken of de krant te lezen. De foto's leggen zo een onbewaakt moment vast, dat wij anders niet zouden zien. Alejandro maakt zo deze onzichtbare kant van het leven van de forenzenarbeiders zichtbaar.



Marc Chagall

La Sortie d'Egypte (1931-39)

Daar gaan ze, op weg naar het land van melk en honing. Vrij van onderdrukking en slavernij. Dag en nacht lopen ze door, overdag geleid door een 'wolkkolom', 's nachts door een 'lichtende vuurzuil'. Wie het Bijbelse verhaal Exodus leest over de lange tocht van het volk van Israël op weg naar hun beloofde land kan direct parallellen trekken met migratiestromen uit onze tijd. De één miljoen Belgische vluchtelingen die in de Eerste Wereldoorlog naar ons land uitweken, de Hongaarse vluchtelingen in 1956, Vietnamese vluchtelingen in de jaren zeventig en recent uit Syrië en Oekraïne. Telkens opnieuw zijn de verhalen en de beelden inwisselbaar. Marc Chagall maakte zijn Bijbelse serie etsen tussen 1931 en 1939, waaronder *La Sortie d'Egypte*. Een universeel en tijdloos beeld in ets en aquarel.

FENIX verzamelt thematisch. Ook zijn kunstopdrachten verstrekt aan zowel jonge als gevestigde internationale kunstenaars uit de VS, Afrika en Azië. Tegelijk wordt naar werk van gerenommeerde modern-klassieke kunstenaars gezocht. Naast Marc Chagall zijn schilderijen en sculpturen verworven van o.a. Kees van Dongen, Honoré Daumier, Jean-Baptiste Carpeaux en Max Beckmann.

Kimsooja

Bottari Truck – Migrateurs, 2007

Omdat haar vader militair was moest de Koreaanse beeldend kunstenaar Kimsooja moest als kind vaak verhuizen. Steeds opnieuw moest ze afscheid te nemen van haar vrienden en bekende omgeving. Voor het kunstwerk *Bottari Truck – Migrateurs* heeft Kimsooja een Peugeot 404 volgeladen met kleurrijke bottari's. Een bottari is een stoffen bundel waarin iemands belangrijkste bezittingen worden bewaard. In Korea zijn

bottari's door de geschiedenis heen met name door vluchtelingen gebruikt, die er alles wat ze bezaten in meenamen. Deze volgeladen Peugeot 404 is voor Kimsooja een symbool voor onderweg zijn, nergens wortelen en altijd bezig zijn met afscheid nemen van je omgeving. Volgens Kimsooja is het begrip 'vaderland' niet geografisch bepaald, maar heeft dit betrekking op de plek waar iemand zich thuisvoelt. Zij eert Erasmus' gedachte "waar ik mij goed voel, ben ik thuis".



Šejla Kamerić

EU/Others, 2000

Het kunstwerk *EU/Others* bestaat uit twee lichtbakken. Op het blauwe bord is in geel 'EU citizens' te lezen en op het zwarte bord staat in witte letters het woord 'Others'. De installatie is geïnspireerd door de paspoortcontrole na aankomst op het vliegveld. Bij die controle worden alle reizigers, die enkele momenten geleden nog naast elkaar in het vliegtuig zaten, in twee groepen verdeeld.



EU/Others plaatst een situatie die zich normaal gesproken aan de grens afspeelt in een andere omgeving, waardoor het antwoord op de vraag wie 'EU citizens' en wie 'Others' zijn ineens minder voor de hand ligt. Kamerić maakt ons er zo van bewust dat deze ogenschijnlijk onschuldige tweedeling nauw verweven is met macht, privilege, uitsluiting, polarisatie en identiteit.



Alle koffers verzamelen!

FENIX, een nieuw museum in Rotterdam, is dé plek van vertrek en aankomst. Waar miljoenen Europeanen vertrokken en net zoveel mensen van over de hele wereld aankwamen. Op de vlucht of de liefde achterna. Op zoek naar geluk of betere kansen. Voor de collectie vraagt FENIX heel veel koffers.

Voor de vaste opstelling in het nieuwe museum zoekt FENIX 2.000 koffers. Hiermee wordt een labyrinthisch kofferdoolhof gebouwd waarin straks bezoekers dwalen. In de voormalige gerestaureerde loods, met uitzicht op de pier van waar miljoenen landverhuizers vertrokken, staat straks een enorme installatie opgebouwd uit

koffers. Inmiddels zijn al ruim 1.200 koffers en reiskisten ingebracht. Getuigen van familie verhalen over heimwee en hartstocht. Het team van FENIX gaat opnieuw het land in om koffers in te nemen. Koffers met, of zonder bijzonder verhaal. Alles is welkom. In mei volgen innamedagen in de VS en Canada, in o.a. New York en Halifax.

Koffer inzameldagen

Meld je aan via fenix.nl/koffers en breng je koffer naar een van deze locaties:

Zaterdag 11 maart	FENIX, Rotterdam
Zondag 12 maart	De Nieuwe Bibliotheek, Almere
Zondag 12 maart	Fries Museum, Loeuwarden
Zaterdag 18 maart	Bibliotheek Eindhoven
Zaterdag 18 maart	SCHUNCK, Heerlen
Zondag 19 maart	Museum ANNO, Zwolle
Zondag 19 maart	University College Roosevelt, Middelburg



holland
dance
festival

Cuban Eclectico Acosta Danza



Laatste kaarten!

wo. 8 februari 2023 – 20:00 uur
do. 9 februari 2023 – 20:00 uur
vr. 10 februari 2023 – 20:00 uur
za. 11 februari 2023 – 20:00 uur

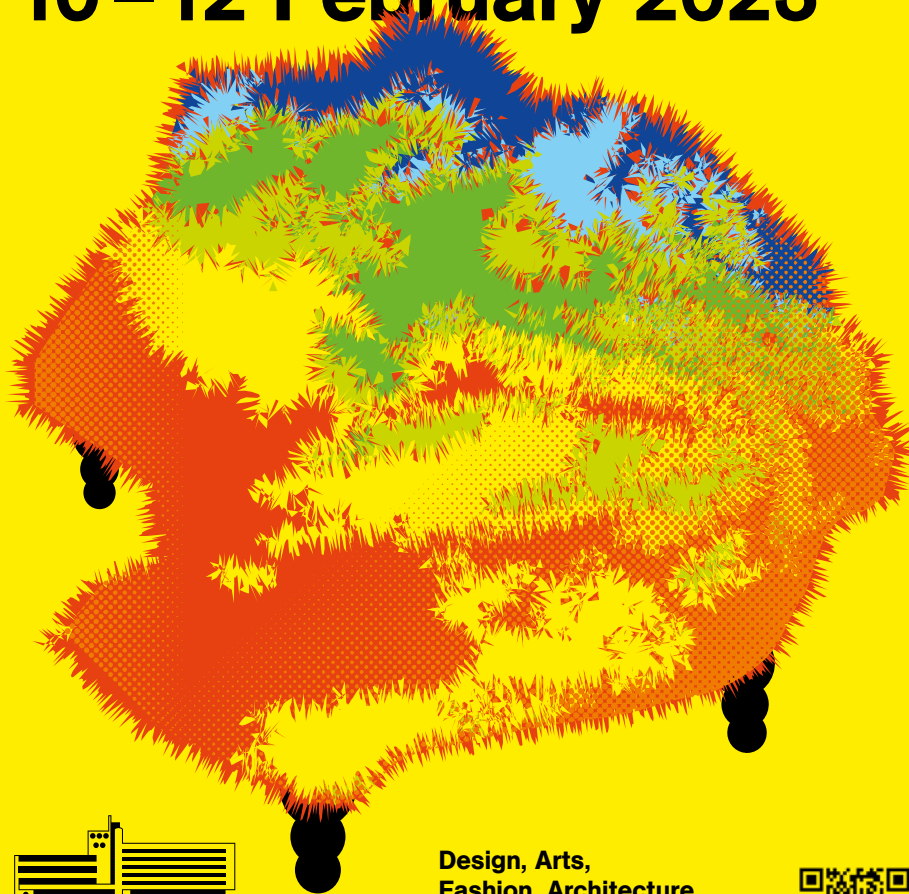
holland-dance.com

LUXOR
THEATER ROTTERDAM

OBJECT

Rotterdam

10 – 12 February 2023



Friday – Sunday 11 – 18 hrs
HAKA, Vierhavensstraat 38 – 42

Design, Arts,
Fashion, Architecture

Online tickets:
www.objectrotterdam.com



9 - 12 FEBR.

H|A|U|T|E PHOTOGRAPHIE



TICKETS: HAUTE-PHOTOGRAPHIE.COM

KEILESTRAAT 9, ROTTERDAM

CHABOTMUSEUM ROTTERDAM



WEGENS
SUCCES
VERLENGD
T/M 19 MAART

GASTCONSERVATOR
WIM PIJBES

ROARING TWENTIES ROTTERDAM

*Tussen Josephine Baker
en Bombardement*

chabotmuseum.nl
museumparkvillas.nl

Paul Schuitema (1897–1973), *Grammofoon*, 1929 © Paul Schuitema / Nederlands Fotomuseum